

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2016. gada 7. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Konkurence — LESD 101. pants — Neekskluzīvas licences līgums — Patents — Pārkāpuma neesamība — Pienākums samaksāt atlīdzību

Lieta C-567/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *cour d'appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesa] (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 23. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 9. decembrī, tiesvedībā

Genentech Inc.

pret

Hoechst GmbH,

Sanofi-Aventis Deutschland GmbH.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] (referents) un J. Regans [*E. Regan*],

ģenerālvokāts M. Vatelē [*M. Wathelet*],

sekretārs. V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 20. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Genentech Inc.* vārdā – *E. Kleiman, S. Saleh, C. Ritz, L. De Maria, E. Gaillard, J. Philippe*, advokāti, kā arī *P. Chrocziel* un *T. Lübbig, Rechtsanwälte*,
- *Hoechst GmbH* un *Sanofi-Aventis Deutschland GmbH* vārdā – *A. Wachsmann, A. van Hooft, M. Barbier, A. Fisselier* un *T. Elkins, avocats*,
- Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *D. Segoin*, kā arī *J. Bousin*, pārstāvji,
- Spānijas valdības vārdā – *A. Rubio González*, pārstāvis,

* Tiesvedības valoda – franču.

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. Bulterman un M. de Ree*, pārstāves,
— Eiropas Komisijas vārdā – *A. Dawes un B. Mongin*, kā arī *F. Castilla Contreras*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2016. gada 17. marta tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 101. panta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums tika iesniegts *Genentech Inc.* tiesvedībā pret *Hoechst GmbH* un *Sanofi-Aventis Deutschland GmbH* par šķirējtiesas sprieduma atcelšanu attiecībā uz licences līguma, kas attiecas uz tiesībām, kuras izriet no patenta, izpildi.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 3 1992. gada 6. augustā *Behringwerke AG* piešķīra *Genentech* neekskluzīvu pasaules mēroga licenci (turpmāk tekstā – “licences līgums”) izmantot no cilvēka citomegalovīrusa atvasinātu aktivatoru (turpmāk tekstā – “CMV aktivators”). Šai tehnoloģijai tika piešķirts 1992. gada 22. aprīlī izsniegts un 1999. gada 12. janvārī atcelts Eiropas patents Nr. EP 0173 177 53, kā arī divi, attiecīgi 1998. gada 15. decembrī un 2001. gada 17. aprīlī Amerikas Savienotajās Valstīs izsniegti, patenti US 522 un US 140.
- 4 *Genentech* izmantoja CMV aktivatoru, lai sekmētu dezoksiribonukleīnskābes (DNS) sekvenču transkripciju, kas nepieciešama, lai ražotu bioloģiskas izcelsmes zāles, kuru aktīvā viela ir *rituximab*. Šo medikamentu *Genentech* tirgo Amerikas Savienotajās Valstīs ar tirdzniecības nosaukumu “Rituxan”, bet Eiropas Savienībā – “MabThera”.
- 5 Licences līgumu regulēja Vācijas tiesības.
- 6 No šī līguma 3.1. panta izriet, ka *Genentech* par tiesībām izmantot CMV aktivatoru apņēma samaksāt:
 - vienreizēju maksājumu 20 000 vācu marku (DEM) (aptuveni EUR 10 225 apmērā) apmērā;
 - ikgadēju maksājumu DEM 20 000 apmērā;
 - regulāro maksājumu 0,5 % apmērā no licenciāta un tā meitasuzņēmumu un apakšuzņēmumu galaproduktu pārdošanas apjoma.
- 7 Licences līgumā “galaprodukti” ir definēti kā “tirgojamas preces, kas ietver licencētu produktu un kas tiek pārdotas tādā formā, ka tās var izsniegt pacientiem terapeitiskai lietošanai vai izmantot diagnostikas procedūrā, un kas nav nedz paredzētas, nedz tirgotas, lai pirms to lietošanas izstrādātu jaunu formulu vai lai tās apstrādātu, iesaiņotu vai atkārtoti marķētu”. Kas attiecas uz “licencētu produktu” jēdzienu, tad saskaņā ar līgumu tie ir “materiāli (tostarp organismi), kurus ražojot, lietojot vai pārdodot bez šī līguma, tiktu pārkāpta viena vai vairākas vēl spēkā esošas prasības, kas ietilpst ar licencēto patentu saistītajās tiesībās.”
- 8 *Genentech* samaksāja vienreizējo maksājumu un ikgadējo maksājumu, bet nekad nesamaksāja regulāro maksājumu *Hoechst*, kas ir *Behringwerke* tiesību pārņēmēja.

- 9 2008. gada 30. jūnijā *Sanofi-Aventis Deutschland*, kas ir *Hoechst* meitasuzņēmums, vērsās pie *Genentech* ar jautājumiem par galaproduktiem, kurus *Genentech* tirgoja, nesamaksājusi regulāro maksājumu.
- 10 2008. gada 27. augustā *Genentech* paziņoja *Sanofi-Aventis Deutschland*, ka tā ir nolēmusi no 2008. gada 28. oktobra izbeigt licences līgumu.
- 11 2008. gada 24. oktobrī *Hoechst*, uzskatot, ka *Genentech* bija izmantojusi CMV aktivatoru, neveicot regulāro maksājumu, saskaņā ar licences līguma 11. punktā ietverto šķirējklausulu vērsās pret šo sabiedrību šķirējtiesā.
- 12 2008. gada 27. oktobrī *Sanofi-Aventis Deutschland* vērsās *United States District Court for the Eastern District of Texas* (Amerikas Savienoto Valstu Teksasas Austrumu rajona Federālā tiesa, ASV) ar sūdzību par licencēto patentu pārkāpumu pret *Genentech* un *Biogen Idec Inc.* Pēdējās minētās tajā pašā dienā cēla prasību par šo patentu atzīšanu par spēkā neesošiem *United States District Court for the Northern District of California* (Amerikas Savienoto Valstu Kalifornijas Ziemeļu rajona Federālā tiesa, ASV). Šīs abas tiesvedības tika apvienotas šajā pēdējā tiesā, kas tās ar 2011. gada 11. marta nolēmumu noraidīja.
- 13 Ar 2012. gada 22. marta spriedumu *United States Court of Appeals for the Federal Circuit* (Amerikas Savienoto Valstu Federālā apgabala Apelācijas tiesa, ASV) noraidīja *Sanofi-Aventis Deutschland* apelācijas sūdzību par šo nolēmumu.
- 14 Ar 2012. gada 5. septembra trešo daļējo nolēmumu (turpmāk tekstā – “trešais daļējais nolēmums”) lietas dalībnieku izvēlētais vienīgais šķirējtiesnesis atzina *Genentech* pienākumu samaksāt *Hoechst* regulāro maksājumu.
- 15 2012. gada 10. decembrī *Genentech* cēla *cour d’appel de Paris* [Parīzes Apelācijas tiesā] (Francija) prasību atcelt trešo daļējo nolēmumu.
- 16 2013. gada 25. februārī vienīgais šķirējtiesnesis pasludināja galīgo nolēmumu un ceturto daļējo nolēmumu par zaudējumu apmēru un tiesāšanās izdevumiem, piespriežot *Genentech* samaksāt *Hoechst* papildus šķirējtiesas izdevumiem un pārstāvības izdevumiem zaudējumus EUR 108 322 850 apmērā, kā arī vienkāršos procentus. Šis galīgais nolēmums tika papildināts ar 2013. gada 22. maija *addendum*.
- 17 Ar 2013. gada 3. oktobra rīkojumu *cour d’appel de Paris* piešķīra eksekvatūru trešajam daļējam nolēmumam un noraidīja *Genentech* prasības atcelt šo trešo daļējo nolēmumu, kā arī 2013. gada 25. februāra galīgo nolēmumu un tā 2013. gada 22. maija *addendum*.
- 18 Tiesvedībā par trešā daļējā nolēmuma atcelšanu iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot jautājumu par licences līguma saderību ar LESD 101. pantu. Tā norāda, ka vienīgais šķirējtiesnesis uzskatīja, ka līguma derīguma termiņa laikā licenciātam bija pienākums samaksāt līgumā noteiktos maksājumus, pat ja patentu atcelšana notika ar atpakaļejošu spēku. Tā jautā, vai šāds līgums nav pretrunā LESD 101. panta noteikumiem, jo tas uzliek pienākumu licenciātam samaksāt maksājumus, kuriem ir zudis mērķis tāpēc, ka ir atcelti patenti, kas saistīti ar piešķirtajām tiesībām, un tādējādi “tiek mazināta tā konkurētspēja”.
- 19 Šajos apstākļos *cour d’appel de Paris* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai LESD 101. panta noteikumi ir jāinterpretē tādējādi, ka patentu atcelšanas gadījumā tie nepieļauj tāda licences līguma piemērošanu, kas licenciātam uzliek pienākumu veikt maksājumus tikai par to vien, ka tiek izmantotas ar licencēto patentu saistītās tiesības?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

- 20 *Hoechst* un *Sanofi–Aventis Deutschland* (turpmāk tekstā kopā – “*Hoechst*”), kā arī Francijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, bet Eiropas Komisija to apstrīd.
- 21 Pirmkārt, *Hoechst* būtībā apgalvo, ka valsts procesuālās tiesību normas iesniedzējtiesai neļauj uzdot šādu jautājumu, nepārkāpjot tās kompetenci. *Hoechst* apgalvo, ka līdz ar to tā ir vērsusies *Cour de cassation* [Kasācijas tiesā] (Francija) ar apelācijas sūdzību par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 22 Tomēr jāatgādina, pirmkārt, ka atbilstoši LESD 267. pantam uzsāktajā tiesvedībā Tiesas piekritībā nav lemt nedz par valsts normatīvo un administratīvo aktu interpretāciju, nedz par šo aktu atbilstību Savienības tiesībām (spriedums, 2010. gada 11. marts, *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, 16. punkts un tajā minētā judikatūra) un, otrkārt, ka Tiesas kompetencē nav pārbaudīt, vai lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemts atbilstoši valsts tiesu iekārtas organizatoriskajiem un procesuālajiem noteikumiem (spriedumi, 1982. gada 14. janvāris, *Reina*, 65/81, EU:C:1982:6, 8. punkts, kā arī 2006. gada 23. novembris, *Asnef-Equifax* un *Administración del Estado*, C-238/05, EU:C:2006:734, 14. punkts).
- 23 Tiesai ir jāievēro lēmums par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko pieņēmusi kādas dalībvalsts tiesa, ja šis lēmums nav atcelts saskaņā ar valsts tiesībās iespējami paredzētajiem tiesību aizsardzības līdzekļiem (spriedumi, 1974. gada 12. februāris, *Rheinmühlen-Düsseldorf*, 146/73, EU:C:1974:12, 3. punkts, un 2005. gada 1. decembris, *Burtscher*, C-213/04, EU:C:2005:731, 32. punkts). Šajā gadījumā no tiesvedībā norādītajiem apstākļiem izriet, ka ar 2015. gada 18. novembra rīkojumu *Cour de cassation* noraidīja *Hoechst* apelācijas sūdzību par lēmumu lūgt sniegt prejudiciālu nolēmumu, un tādējādi nevar uzskatīt, ka tas būtu ticis atcelts.
- 24 Otrkārt, *Hoechst* apgalvo, ka iesniedzējtiesai nevarētu tikt sniegta nekāda lietderīga atbilde. Tā apgalvo, ka saistībā ar prasību par starptautiskas šķīrējtiesas nolēmuma atcelšanu valsts tiesas nav tiesīgas pārbaudīt veidu, kādā šķīrējtiesnesis ir lēmis par konkurences jautājumiem, galīgajā nolēmumā uzskatīdams, ka nepastāv LESD 101. panta pārkāpums.
- 25 Francijas valdība piebilst, ka lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu nav ietverti fakti vai tiesību elementi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz uzdoto jautājumu. It īpaši iesniedzējtiesa neesot precizējusi attiecīgā tirgus vai attiecīgo tirgu faktiskos darbības apstākļus un struktūru. Iesniedzējtiesa neesot minējusi noteiktus normatīvus instrumentus, kas attiecas uz Savienības konkurences tiesībām un kam ir nozīme lietā, kā arī nekādus datus par Vācijas tiesībām, kuras attiecas uz licences līgumu.
- 26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka LESD 267. pantā noteiktās sadarbības starp Tiesu un valstu tiesām procedūras ietvaros tikai valsts tiesa, kura izskata strīdu un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ir tā, kas, ņemot vērā lietas īpatnības, var noteikt gan to, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir vajadzīgs, lai šī tiesa varētu taisīt spriedumu, gan to, cik atbilstīgi ir Tiesai uzdotie jautājumi. Tādējādi, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj. Atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu var tikai tad, ja acīmredzami ir skaidrs, ka prasītajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai priekšmetu, ja problēma ir hipotētiska vai arī ja Tiesas rīcībā nav vajadzīgo ziņu par faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, lai varētu sniegt lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedumi, 2001. gada 13. marts, *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 38. un 39. punkts, kā arī 2010. gada 22. jūnijs, *Melki* un *Abdeli*, no C-188/10 līdz C-189/10, EU:C:2010:363, 27. punkts).

- 27 Šajā lietā, tā kā iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, vai LESD 101. pants pieļauj, ka licences līgums tiek īstenots atbilstoši vienīgā šķirējtiesneša sniegtajai interpretācijai, nav acīmredzams, ka Tiesai uzdotajam jautājumam par šīs LESD tiesību normas direktīvas interpretāciju nebūtu nozīmes pamatlietas risinājumā. Lēmumā lūgt sniegt prejudiciālu nolēmumu īsi, bet precīzi izklāstīta šī strīda, kura iznākums, pēc tās domām, ir atkarīgs no LESD 101. panta interpretācijas, izcelsme un raksturs. No tā izriet, ka iesniedzējtiesa ir pietiekami definējusi faktiskos un tiesiskos apstākļus, kas veido tās lūguma interpretēt Savienības tiesības kontekstu, lai Tiesa uz šo lūgumu varētu sniegt lietderīgu atbildi.
- 28 Treškārt, *Hoechst* un Francijas valdība apgalvo, ka iesniedzējtiesas uzdotsais jautājums neatbilst pamatlietas faktiem, jo ASV patenti, kam vienīgajiem ir nozīme pamatlietā, nav tikuši atcelti.
- 29 Šajā ziņā jāatzīst, ka iesniedzējtiesa tiešām ir formulējusi savu jautājumu veidā, kas varētu tikt saprasts kā atsauce uz konkrētu situāciju, kurā licenciātam ir pienākums maksāt atlīdzību par ar patentiem saistīto tiesību izmantošanu, neraugoties uz šo patentu atcelšanu.
- 30 Tomēr, kā ir norādījis ģenerālvokāts savu secinājumu 36. punktā, no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu, kāds tas ir aprakstīts šī sprieduma 12. un 13. punktā, skaidri izriet, ka iesniedzējtiesa pilnībā apzinās, ka 1998. gada 15. decembrī izsniegtais patents US 522 un 2001. gada 17. aprīlī izsniegtais patents US 140 – par kuriem nav strīda, ka tiem vienīgajiem ir nozīme pamatlietā – nav atcelti. Iesniedzējtiesas piezīmē par patentu atcelšanu ir tikai atkārtotas dažas trešā daļējā nolēmuma 193. un 194. punktā ietvertas norādes, kuru saturs ir acīmredzamā pretrunā gan šī nolēmuma pārējām daļām, īpaši tā 51.–53. punktam, gan Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem.
- 31 No tā izriet, ka prejudiciālais jautājums ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 32 Vispirms jānorāda, ka no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka *Genentech* šķirējtiesas procesā apgalvoja, ka tai nebija pienākuma maksāt regulāro maksājumu, jo saskaņā ar licences līgumu tā samaksa paredzēja, pirmkārt, ka CMV ir jābūt klātesošam *rituximab* galaproduktā un, otrkārt, ka, nepastāvot šim līgumam, ar šī aktivatora izmantošanu tiktu pārkāptas ar licencētajiem patentiem saistītās tiesības. Tomēr vienīgas šķirējtiesnesis noraidīja šos argumentus, uzskatīdams tos par balstītiem uz gramatisku licences līguma interpretāciju, kas ir pretrunā pušu komerciālajam mērķim, proti, atļaut *Genentech* izmantot CMV aktivatoru proteīnu ražošanā bez riska, ka šīs tehnoloģijas tiesību īpašnieks to iesūdzēs par patenta pārkāpumu.
- 33 Tāpat no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka pamatlietā *Genentech* apgalvoja, ka, tai uzliekot pienākumu veikt regulāro maksājumu, nepastāvot nekādam pārkāpumam, lai arī saskaņā ar licences līguma nosacījumiem tas jāmaksā tikai par produktiem, kurus ražojot, izmantojot vai pārdodot bez šī līguma, tiktu pārkāpti licencēti patenti, ar trešo daļējo nolēmumu tai tiek uzlikti nepamatoti izdevumi, pārkāpjot konkurences tiesības.
- 34 Tādējādi, pat ja formāli šķiet, ka iesniedzējtiesa, kā jau atzīts šī sprieduma 29. punktā, savu prejudiciālo jautājumu ir attiecinājusi vienīgi uz gadījumu, kad patenti ir atcelti, šis jautājums jāsaprot kā tāds, kas attiecas arī uz licencētu patentu nepārkāpšanu.
- 35 Šādos apstākļos iesniedzējtiesas uzdotsais jautājums ir jāsaprot kā tāds, ar kuru būtībā tiek vaicāts, vai LESD 101. panta 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj to, ka saskaņā ar tādu licences līgumu kā pamatlietā licenciātam tiek uzlikts pienākums veikt maksājumus par patentētas tehnoloģijas izmantošanu visā šī līguma darbības laikā gadījumā, ja šo tehnoloģiju aizsargājošie patenti tiek atcelti vai nav pārkāpti.

- 36 *Genentech* un Spānijas valdība uzskata, ka uz šo jautājumu jāsniedz apstiprinoša atbilde. *Hoechst*, Francijas un Nīderlandes valdības, kā arī Komisija tam nepiekrīt.
- 37 *Genentech* pārmet, ka vienīgais šķīrējtiesnesis nav ņēmis vērā skaidros licences līguma un LESD 101. panta noteikumus, tai uzliekot pienākumu veikt maksājumus par tādas preces tirdzniecību, ar kuru netiek pārkāpta patentēta tehnoloģija. Šī sabiedrība apgalvo, ka tai ir radušās papildu izmaksas aptuveni EUR 169 miljonu apmērā salīdzinājumā ar tās konkurentiem, ko izraisa šis LESD 101. panta ierobežojums mērķa un seku dēļ.
- 38 Šajā ziņā jāuzsver, kā to norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 75. punktā, ka Tiesai prejudiciāla nolēmuma tiesvedībā nav jāpārskata ne vienīgā šķīrējtiesneša konstatētie fakti, ne arī licences līguma interpretācija, kas veikta, pamatojoties uz Vācijas tiesībām, saskaņā ar kurām licences līgums uzliek pienākumu *Genentech* veikt maksājumus, lai gan nav patentu pamatlietā atcelšanas vai pārkāpuma.
- 39 Turklāt jāatgādina, ka Tiesa ekskluzīvas licences līguma kontekstā jau ir norādījusi, ka pienākums maksāt atlīdzību, tostarp pēc licencēta patenta darbības termiņa beigām, var izrietēt no komerciāla rakstura sprieduma par licences līgumā noteikto izmantošanas iespēju pievienoto vērtību, it īpaši, ja šis pienākums ir ietverts licences līgumā, kas noslēgts pirms patenta piešķiršanas (spriedums, 1989. gada 12. maijs, *Ottung*, 320/87, EU:C:1989:195, 11. punkts). Šādos apstākļos, ja licenciāts var ar saprātīgu uzteikuma termiņu brīvi izbeigt līgumu, pienākums veikt maksājumus visā līguma darbības laikā nevar ietilpt LESD 101. panta 1. punktā noteiktā aizlieguma darbības jomā (spriedums, 1989. gada 12. maijs, *Ottung*, 320/87, EU:C:1989:195, 13. punkts).
- 40 Tādējādi no 1989. gada 12. maija sprieduma *Ottung* (320/87, EU:C:1989:195) izriet, ka LESD 101. panta 1. punkts neaizliedz ar līgumu noteikt pienākumu maksāt atlīdzību par ekskluzīvu tādas tehnoloģijas izmantošanu, kuru vairs neaizsargā patents, ar nosacījumu, ka licenciāts var brīvi izbeigt šo līgumu. Šī vērtējuma pamatā ir konstatācija, ka maksājums ir cena, kas jāmaksā par licencētas tehnoloģijas komerciālu izmantošanu ar garantiju, ka licences piešķirējs neizmantos savas rūpnieciskā īpašuma tiesības. Kamēr attiecīgais licences līgums ir spēkā un licenciāts to var brīvi izbeigt, maksājums ir jāveic, un arī tad, ja no ekskluzīvi piešķirtajiem patentiem izrietošās rūpnieciskā īpašuma tiesības nevar tikt īstenotas pret licenciātu to spēkā esamības termiņa beigšanās dēļ. Šāda veida apstākļi, it īpaši tas, ka licenciāts var brīvi izbeigt licences līgumu, ļauj izslēgt to, ka maksājuma veikšana pārkāpj konkurenci, ierobežojot licenciāta rīcības brīvību vai radot tirgus norobežošanas sekas.
- 41 Šis no 1989. gada 12. maija sprieduma *Ottung* (320/87, EU:C:1989:195) izrietošais risinājums vēl jo vairāk ir piemērojams tādā situācijā kā pamatlietā. Ja licences līguma darbības laikā maksājums ir jāveic, tostarp arī pēc rūpnieciskā īpašuma tiesību izbeigšanās, tas pats vēl jo vairāk attiecas uz laiku pirms šo tiesību izbeigšanās.
- 42 Tas, ka attiecīgo patentu izsniegšanas valsts tiesas pēc licences līguma izbeigšanas ir nospriedušas, ka ar *Genentech* veikto piešķirtās tehnoloģijas izmantošanu netika pārkāptas no šiem patentiem izrietošās tiesības, atbilstoši iesniedzējtiesas sniegtajām norādēm attiecībā uz šim līgumam piemērojamajām Vācijas tiesībām neietekmē tiesības pieprasīt maksājumu par laikposmu pirms šīs izbeigšanas. No tā izriet, ka, tā kā *Genentech* jebkurā brīdī varēja šo līgumu izbeigt, pienākums veikt maksājumus šī līguma darbības laikā, kamēr bija spēkā no piešķirtajiem patentiem izrietošās tiesības, nav konkurences ierobežojums LESD 101. panta 1. punkta izpratnē.
- 43 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaizliedz to, ka atbilstoši tādām licences līgumam kā pamatlietā licenciātam tiek uzlikts pienākums veikt maksājumus par patentētas tehnoloģijas izmantošanu visā šī līguma darbības laikā gadījumā, ja licencētais patents tiek atcelts vai nav pārkāpts, ja licenciāts brīvi varēja izbeigt šo līgumu, ievērojot saprātīgu uzteikuma termiņu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 44 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

LESD 101. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas neaizliedz to, ka atbilstoši tādām licences līgumam kā pamatlietā licenciātam tiek uzlikts pienākums veikt maksājumus par patentētas tehnoloģijas izmantošanu visā šī līguma darbības laikā gadījumā, ja licencētais patents tiek atcelts vai nav pārkāpts, ja licenciāts brīvi varēja izbeigt šo līgumu, ievērojot saprātīgu uzteikuma termiņu.

[Paraksti]